

**Oświadczenie
Komitetu Helsińskiego w Polsce**

Wyrażamy zaniepokojenie zmianami w nowej ustawie o Trybunale Konstytucyjnym, które wprowadzają obniżenie wymogów stawianych przyszłym kandydatom na urząd sędziego Trybunału. Trybunał Konstytucyjny to podstawowy organ ochrony zasady demokratycznego państwa prawa. Wszelkie zmiany dotyczące jego pozycji czy składu muszą w pełni realizować wymogi płynące z tej zasady.

Nowa regulacja, pozostawiając wymogi dotyczące między innymi cenzusu wieku i stażu pracy, wprowadza zmiany w zakresie kwalifikacji zawodowych, jakimi musi się wykazać kandydat (kandydatka). Zgodnie z proponowaną zmianą, by zostać sędzią Trybunału Konstytucyjnego nie będą wymagane, jak dotąd, obok ukończonych studiów prawniczych tytuł naukowy bądź ukończenie aplikacji sędziowskiej, prokuratorskiej, adwokackiej czy radcowskiej, a wystarczyć ma jedynie uzyskania stopnia magistra prawa i 10 lat zajmowania stanowisk związanych z tworzeniem lub stosowaniem prawa w instytucjach publicznych. Wprowadzenie takiej zmiany spowoduje, iż wymagania stawiane kandydatom na sędziów Trybunału Konstytucyjnego będą zdecydowanie niższe niż te dotyczące kandydatów na urząd sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Ponadto odchodzi się od pierwotnej wersji projektu, która umożliwia zgłaszanie kandydatur przez przedstawicieli szeroko rozumianego środowiska prawniczego w Polsce (zgromadzenia ogólne Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, Krajową Radę Sądownictwa, Krajową Radę Prokuratury, prawnicze samorządy zawodowe czy rady wydziałów prawa). Oznacza to utratę szansy na poszerzenie grona kandydatów. Zróżnicowanie grona podmiotów mogących zgłosić kandydata (kandydatkę) dawało realną szansę na realizację wyrażanego wielokrotnie postulatu odpolitycznienia procedury wyboru sędziów Trybunału.

Pragniemy przypomnieć, iż rolą Trybunału Konstytucyjnego jest weryfikacja zgodności aktów prawnych z Konstytucją RP, w tym także z jej rozdziałem II, obejmującym gwarancje praw i wolności człowieka. W związku z powyższym urząd sędziego Trybunału Konstytucyjnego powinni pełnić prawnicy o najwyższych kwalifikacjach zawodowych.

Warszawa, 10 czerwca, 2015 r.

Halina Bortnowska – Dąbrowska, Teresa Bogucka, Janusz Grzelak, Jacek Kurczewski, Wojciech Maziarski, Michał Nawrocki, Marek Antoni Nowicki, Danuta Przywara.

Za zgodność podpisów

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU
Danuta Przywara
Danuta Przywara

Teresa Bogucka
Halina Bortnowska-Dąbrowska
Jerzy Ciemniowski
Janusz Grzelak

Jacek Kurczewski
Ewa Łętowska
Wojciech Maziarski

Michał Nawrocki
Marek Antoni Nowicki
Danuta Przywara